

Surahammars kommun

kommunen@surahammar.se

2022-05-17

1 (18)

Dnr. 2021:7686

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Starbäcksskolan i Surahammars kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Starbäcksskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av vidtagna åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Starbäcksskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande delar:

- Att rektorn utvecklar och genomför ett strategiskt jämställdhetsarbete och säkerställer att skolan ger flickor och pojkar lika stora möjligheter att utvecklas så långt som möjligt utan att begränsas av normer kring vad som anses vara kvinnligt eller manligt.
- Att rektorn analyserar resultat för att hitta bakomliggande orsaker till resultaten och sedan använder slutsatserna av det arbetet för att utveckla undervisningens kvalitet.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **31 Januari 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2021:7686) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Skolinspektionens motivering till bedömningen är att rektorn kontinuerligt och systematiskt följer upp hur verksamheten fungerar i förhållande till de nationella målen samt vidtar åtgärder för att utveckla verksamheten. Vidare motiveras bedömningen genom att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet så att lärarna ges goda förutsättningar för samverkan och kollegialt lärande som syftar till att förbättra undervisningen. Dock är rektorns arbete kring att skapa en skola där värdegrund och undervisning genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv begränsat samt att rektorn behöver fördjupa analysen av resultaten för att finna bakomliggande förklaringar till resultaten.

Motivering

Rektorn följer upp och utvecklar verksamheten men behöver fördjupa analysen

Granskningen visar att rektorn driver ett strukturerat och systematiskt arbete med att följa upp hur verksamheten fungerar men att rektorn behöver fördjupa analyserna av resultaten från uppföljningen. Av granskningen framkommer att rektorn skapar sig en nulägesbild av skolans verksamhet genom att följa upp och utvärdera kunskapsresultat med olika metoder. Som underlag för uppföljning av kunskapsresultat används exempelvis screeningar av elevers kunskaper i svenska och matematik, lärares bedömningar och omdömen av elevernas kunskaper i alla ämnen samt resultat från nationella prov (när dessa har genomförts). Elevers kunskapsresultat följs också upp tillsammans med lärare på elevkonferenser. Undervisningens genomförande och förutsättningar följer rektorn upp genom lektionsbesök och i dialoger med lärare. Resultat för trygghet och studiero följer rektorn bland annat upp genom elevenkäter, kartläggning av otrygga platser, elev- och föräldraråd och i kontinuerliga dialoger med skolans trygghetsteam, EHT (elevhälsoteam) och lärare. Även anmälningar om kränkande behandling ligger till grund för uppföljning av tryggheten på skolan. Rektorn har även sökt samband mellan trygghet och elevers närvaro men funnit i sina analyser att elevers frånvaro inte grundar sig i otrygghet på skolan utan beror på andra orsaker.

Av granskningen framkommer att rektorn endast i begränsad utsträckning analyserar olika resultat. Rektorn använder sig av ett digitalt system för att följa upp och utvärdera resultaten och utvärderingar sker på studiedagar i slutet på terminen men rektorn berättar i intervju att det mest har varit konstateranden av resultaten som har

gjorts och inte lika mycket analyser. Rektorn för dock en dialog med lärare när det i uppföljningen framkommer resultat som oroar och i samband med det diskuteras insatser.

Av granskningen framkommer att rektorn planerar och genomför behovsanpassade utvecklingsinsatser utifrån vad som framkommit i uppföljningar och utvärderingar. Bland annat har rektorn fattat beslut om att NPF-säkra skolan (NPF står för neuropsykiatriska funktionsnedsättningar), utveckla skrivandet av åtgärdsprogram, genomföra ett värdegrundsarbete kallat KRAMA (kamratskap, respekt, ansvar, mod och arbetsro) samt om insatser för att utveckla lärarnas formativa bedömning. Utifrån dessa utvecklingsområden har rektorn fördelat resurser för att möjliggöra genomförandet av insatserna. Bland annat har lärare fått stöd av speciallärare i att utforma åtgärdsprogram och tid har avsatts för lärare för att arbeta med utvecklingsområden på ett forum som kallas pedagogiska eftermiddagar. Även fortbildningar har genomförts som till exempel i samband med projekt kring att NPF-säkra skolan och utbildningar i formativ bedömning. Rektorn säkerställer att utvecklingsinsatserna genomförs bland annat genom att tydliggöra på möten och i kalendarium vilka insatser som ska genomföras och när. I intervju beskriver rektorn att skolan kan bli bättre på att följa upp effekten av insatta insatser samt att analysera olika resultat.

Eftersom det saknas orsaksanalyser av resultaten i skolans systematiska kvalitetsarbete så bedömer Skolinspektionen att ett sådant arbete behöver utvecklas. Detta beskrivs vidare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Rektorn behöver leda och styra skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte leder och styr ett jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar oberoende av könstillhörighet. Av granskningen framkommer att skolan saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete som genomsyrar verksamheten. Som tidigare nämnts framkommer att rektorn följer upp resultat i alla ämnen, dock sker nästan inga löpnade jämförelser eller analyser mellan flickor och pojkars studieresultat, endast en gång om året redovisas resultaten av läsförståelsen i årskurs 1 samt resultaten av ämnena svenska, matematik, NO och SO för årskurs 3 utifrån kön. Dessa siffror finns redovisade över tid. Resultat gällande trygghet och studiero följs inte alls upp utifrån kön. I lärarintervju uttrycker lärarna att det saknas tid för reflektion och diskussion för jämställdhetsfrågor samt att fokus är att alla elever, oavsett kön, ska bli godkända. Av granskningen framgår att två tredjedelar av speciallärarstödet i kommunen går till pojkar och att det finns fler

pojkar som har stöd av speciallärare på Starbäcksskolan. Det framgår vidare att pojkar i årskurserna 1 och 3 har betydligt lägre resultat jämfört med flickor i ämnet svenska och läsförståelse året 2020, medan flickor i årskurs 3 har lägre resultat i ämnet matematik året 2020.

Eftersom skolan saknar ett samlat jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar oberoende av könstillhörighet så bedömer Skolinspektionen att ett sådant arbete behöver utvecklas. Detta beskrivs vidare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Rektorn leder och organiserar lärarnas arbete för att utveckla undervisningens kvalitet

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet samt ger lärarna förutsättningar till kollegialt samarbete. Av granskningen framgår att det på skolan finns goda möjligheter för lärarna att samverka med varandra kring pedagogiska frågor. På skolan finns en välkänd mötesstruktur där personalen regelbundet möts bland annat i arbetslagsmöten, samverkansplanering mellan mentorer och fritidspersonal, pedagogiska eftermiddagar, elevhälsomöten och klasskonferenser där lärare, elevhälsan och rektor deltar. Rektorn har också avsatt tid för lärarna och specialpedagogen att utarbeta kvalitativa extra anpassningar och åtgärdsprogram. I intervjuer med lärarna framgår att det är tydligt för lärarna vilka som leder de olika forumen samt vilket syfte och innehåll som dessa forum har. Utöver de interna forum som finns på skolan har rektorn även organiserat så att lärare kan möta lärare från en annan skola. Lärarna från de två skolorna möts för ämnesträffar där lärarna exempelvis kan göra grovplaneringar tillsammans för att få till en större likvärdighet. Rektorn har även organiserat det så att lärare kan delta i kommunens centrala arbetsgrupper gällande att NPF-säkra skolan. Vidare framgår att lärarna har tillgång till en pedagogiskbank där de kan dela pedagogiska planeringar med varandra digitalt. På skolan finns även goda förutsättningar för samverkan kring trygghetsarbetet genom trygghetsteamet. I sitt uppföljningsarbete har rektorn sett att det kollegiala lärandet har gett avtryck i utbildningen bland annat har trygghetsteamet färre ärenden att hantera. Genom uppföljningen har rektorn även sett att alla lärare använder sig av bildstöd i sin undervisning, vilket är en del av den dagliga strukturen för att NPF-säkra skolan. Rektorn har också sett att lärarna numera utarbetar tydligare och mer likvärdiga extraanpassningar.

Av granskningen framgår att rutiner, förhållnings- och arbetssätt är tydliga, välkända och tillgängliga för all personal. Rektorn informerar om vad som gäller via veckobrev och i olika forum där rektorn deltar samt att rektorn vid varje terminsstart går igenom

kalendariet. I ett digitalt system, som kallas "osten" (organisation, struktur och tydlighet), finns alla planer och dokument samlat och tillgängligt för all personal. Lärarna berättar i intervju att det även finns en broschyr för vilka regler som ska gälla på skolan. Av granskningen framgår vidare att ansvar och mandat är tydliga för alla och ansvarsfördelningen är något som de har pratat om på bland annat pedagogiska eftermiddagar. Flera lärare uttrycker i intervju att det är tydligt och tryggt för dem. Av granskningen framgår att skolan har ett väl utvecklat system för att ta emot nya lärare. I samband med att ny personal anställs är rektorn tydlig redan vid intervju vad som förväntas av en medarbetare. Lärare beskriver i intervju att när nya lärare anställs är finns ett introduktionsmaterial och att försteläraren på skolan har en viktig roll och ansvar i introducerandet av nyanställd personal.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar och genomför ett strategiskt jämställdhetsarbete och säkerställer att skolan ger flickor och pojkar lika stora möjligheter att utvecklas så långt som möjligt utan att begränsas av normer kring vad som anses vara kvinnligt eller manligt.
- Att rektorn analyserar resultat för att hitta bakomliggande orsaker till resultaten och sedan använder slutsatserna av det arbetet för att utveckla undervisningens kvalitet.

Granskningen visar att rektorn inte leder ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan som aktivt och medvetet främjar flickor och pojkars lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn följer upp och analyserar på vilket sätt och i vilken utsträckning som jämställdhetsarbetet genomsyrar utbildningen, för att därigenom kunna säkerställa och utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan så att eleverna genom utbildningen utvecklar en förståelse för hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. För att eleverna ska kunna skapa sig en förståelse behöver de utveckla sin förmåga att kritiskt granska könsmonster och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor. Förslagsvis kan arbetet inledas med att rektorn följer upp flickor och pojkars studie- och trygghetsresultat för att finna könsmonster och tillsammans med lärarna analyserar dessa för att hitta förklaringar till bakomliggande orsaker och normer till skillnader mellan könen. Vidare kan rektorn till exempel undersöka vilka

förväntningar och krav som ställs på flickor och pojkar samt hur flickor och pojkar bemöts, ges inflytande, bedöms och ges lärarstöd i undervisningen. En utgångspunkt kan vara att undervisningens innehåll och arbetsformer följs upp på ett sådant sätt att könsmonster uppmärksammas. En annan utgångspunkt kan vara att ta reda på om, när och hur eleverna får möjlighet att diskutera könsroller och könsnormer. Eller att undersöka hur läromedel framställer kvinnor och män ur ett jämställdhetsperspektiv. Utifrån vad uppföljningen och analysen av densamma visar kan rektorn fatta beslut om åtgärder som bidrar till elevernas möjligheter att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. Ett aktivt och planerat arbete för att motverka könsmonster är skolans bidrag till ett samhälle där människor inte begränsas av stereotypa uppfattningar av vad som är kvinnligt och manligt.

Granskningen visar att rektorn behöver analysera bakomliggande orsaker till resultaten. Av granskningen framgår att rektorn följer upp och utvärderar resultat men saknar en djupare analys som kan förklara bakomliggande orsaker till resultaten.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna analyserar resultaten i utvärderingar och uppföljningar för att finna förklaringar med belägg. De samband och mönster som framträder i analyserna behöver rektorn ställa i relation till utbildningens förutsättningar och faktiska genomförande. Vidare behöver en fördjupad analys göras av de mönster och samband som framträder i syfte att öka förståelsen för vilka orsakssamband och förklaringar som verkligen finns bakom de uppnådda studie- och trygghetsresultaten. I arbetet med analysen behöver rektorn även säkerställa att de förklaringar och orsakssamband som framkommer underbyggs med belägg som innehåller relevanta faktorer som rektorn faktiskt kan påverka. Faktorer som rektorn kan påverka skulle exempelvis kunna vara de förutsättningar som lärare har eller genomförandet av undervisningen i specifika ämnen. Genom att följa upp resultaten och använda analyserna bör rektorn få ett gott underlag som underlättar rektorns styrning mot de nationella målen. På så vis kan rektorn även sätta in mer träffsäkra åtgärder och effektivt leda skolans utveckling mot de nationella målen så att fler barn har möjlighet att nå så långt som möjligt i sin utveckling. Rektorn behöver sedan följa upp och analysera effekterna av insatta åtgärder.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att eleverna ges goda möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden genom en strukturerad, varierad och målfokuserad undervisning samt genom ett aktivt lärarstöd. Vidare motiveras bedömningen av att undervisningens innehåll och arbetssätt är anpassat efter elevgrupperna och att elever utmanas och motiveras utifrån sina individuella behov och förutsättningar samt att eleverna görs delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande.

Motivering

Undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad, varierad, målfokuserad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Av granskningen framgår att det finns en gemensam lektionsstruktur på skolan som alla lärare ska utgå från i sin undervisning. Till exempel ska lärarna återkoppla till tidigare lektion, presentera vad som skall göras under lektionen och knyta ihop lektionsinnehållet i slutet av lektionen. Till lektionsstrukturen finns ett framtaget bildstöd som lärarna kan använda i början av en lektion för att förtydliga och ge stöd till elever kring vad och hur de ska arbeta. Att lektionsstrukturen är väl implementerad syntes i de klassrumsobservationer som genomfördes. Av Skolinspektionens observationer framgår att lärarna har god förmåga att skapa en undervisning som är tillräckligt omväxlande för att eleverna ska klara av att hålla fokus under hela lektionstiden men som samtidigt inte upplevs som osammanhängande och ostrukturerad. Lärarna varierar undervisningen till innehåll och arbetssätt. Under de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomförde använde lärarna sig av både gemensamma genomgångar, enskilt arbete och grupparbete. Lärarna varvar även

mellan teoretiskt och praktiskt arbete för att stimulera kunskapsinhämtandet. Exempelvis varvade läraren i en av de observerade lektionerna teorier om uppfinningar med att eleverna fick prova teorin praktiskt med olika tillvägagångssätt och material. I intervjuer pratar lärare också om undervisningen som multimodal för alla sinnen. Av granskningen framkommer vidare att undervisningen är målfokuserad och att lärarna samarbetar kring grovplaneringen i sina ämnen.

Granskningen visar även att undervisningen innehåller ett aktivt lärarstöd som gör att elever kommer igång och genomför planerat arbete under lektioner. Förutom den ovan beskrivna lektionsstrukturen och variationen som bildar en grund i det aktiva lärarstödet, finns lärarna nära tillhands och kan hjälpa eleverna när de tappar fokus eller inte förstår. Exempelvis går lärarna runt och stämmer av med eleverna hur det går och ställer stöttande frågor under tiden de arbetar i grupper eller enskilt. Lärarna uppmärksammar också elever som gör annat eller inte kommer igång och hjälper dessa elever till rätta. På flera av de observerade lektionerna finns även annan personal i klassrummet som ger stöd till eleverna under arbetets gång för att de ska komma igång och bibehålla fokus.

Undervisningen stimulerar och utmanar eleverna utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna anpassar undervisningen utifrån elevernas behov så att den både utmanar och stödjer elevernas kunskapsutveckling. I intervjuer med rektorn, lärare och elever framkommer att elever kan arbeta med uppgifter på olika sätt och använda läromedel på olika nivåer, bland annat matematikböcker på olika nivåer. Eleverna delas ibland in i grupper utifrån hur mycket hjälp de behöver och elever som kommit längre kan få hjälpa andra elever samt att elever som kommit längre kan få arbeta tillsammans med exempelvis problemlösning eller ibland hjälpa andra elever. Elever som legat väldigt långt fram i ett visst ämne har exempelvis fått ta del av undervisning i det ämnet i en årskurs högre eller fått läromedel från senare årskurser. Det finns även pärmar med extrauppgifter för elever som blir klara fortare, dock säger enstaka elever att dessa är för lätta. Eleverna kan också få välja på att exempelvis spela spel eller skriva berättelse om de blir klara snabbt. Av granskningen framkommer vidare att elever i behov av det ges extra anpassningar. Specialläraren och lärarna utformar tillsammans extra anpassningar och det finns ett framarbetat material kring extra anpassningar. En fördel som lärarna och rektorn beskriver i intervjuer är att de är fler lärare som ser samma elever i och med att de är två lärare som delar på undervisningen för två klasser. Lärarna tar stöd av varandras erfarenheter om elevernas behov och förutsättningar och hjälps åt att utforma och

anpassa undervisningen. I de observerade klassrumsobservationerna syntes olika stödmaterial som eleverna hade tillgång till och använde i delar av undervisningen, exempelvis timer, hörselkåpor, skärmar och bildstöd. I intervju med rektorn framkommer även att elever som har läs- och skrivsvårigheter erbjuds digitala verktyg. I intervjuer med elever framkommer att eleverna upplever att de får hjälp och att de har olika strategier när någon uppgift blir för svår för dem, bland annat räcker de upp handen för att få lärarens hjälp, att de kan välja att arbeta i gruppummet om de blir distraherade av andra elever i klassrummet, läsa texten igen eller frågar en kompis. Av granskningen framkommer att undervisningen har inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation. I intervjuer med elever framkommer att eleverna själva tycker att de har lärt sig mycket i flera ämnen och att de tycker att lektionerna är intressanta samt att de upplever att lärarna tror på deras förmåga att lära sig. I intervju med lärare bekräftas bilden av att eleverna är engagerade. Vid observationerna framstår det som att lärarna har god förmåga att både skapa motivation att lära och att få eleverna att tro på sin egen förmåga. Vid flera av de observerade lektionerna blir det tydligt hur lärarna uppmuntrar eleverna genom att säga exempelvis "Titta vad mycket ni kommer ihåg om" eller "försök komma på för jag vet att du har ett bra minne". Lärarna berömmar också eleverna för att de arbetat hårt eller efter att de har svarat på en fråga. Men lärarna medvetandegör även eleverna om att det också är okej att arbeta olika och tycka olika kring en uppgift, att någon till exempel skriver mycket och att en annan skriver mindre.

Undervisningen genomförs så att eleverna görs delaktiga i sitt eget lärande

Granskningen visar att lärarna använder olika metoder för att utvärdera och planera undervisningen tillsammans med eleverna. Lärarna tar in elevernas tankar kring undervisningen bland annat genom att eleverna får utvärdera lektionen genom att visa tumme upp eller ner eller att läraren frågar eleverna i slutet på lektionen vad de tyckte om till exempel ett visst arbetssätt och på så vis får feedback från eleverna. Eleverna får även svara på frågor om undervisningen i enkäter och på klassråd. Utifrån kunskaper om elevers behov, förutsättningar och intressen och vad som kommer fram i utvärderingar med eleverna planerar lärarna undervisningen utifrån nationella mål. Av granskningen framkommer vidare att eleverna ges strategier för att lära och möjligheter till reflektion över sitt lärande som i sin tur möjliggör för eleverna att ta ansvar över sitt eget lärande. Elever berättar i intervju att de vid utvecklingssamtal får prata om hur det går för dem och inför utvecklingssamtalet gör de en självskattning. Lärare beskriver att under utvecklingssamtalen pratar läraren och eleven bland annat om hur det går för eleven i alla ämnen, vad den enskilde eleven vill träna mer eller minder på samt vad denne vill lära sig mer eller mindre om. Av granskningen framkommer att eleverna också ges möjligheter att påverka undervisningens

arbetssätt och arbetsformer genom att de ibland röstar om de ska använda till exempel film eller lärobok samt att eleverna är med och väljer hur de ska arbeta exempelvis i helklass, par eller i uppdelade grupper.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen för Skolinspektionens bedömning är att det finns ett medvetet arbete kring att skapa en trygg skola och att skolan har ett samlat arbete för att skapa studiero.

Motivering

Det finns ett medvetet arbete med att skapa en trygg skola för eleverna

Granskningen visar att det på skolan finns ett aktivt och väl implementerat arbetssätt för att skapa trygghet på skolan. Av granskningen framgår att skolan regelbundet kartlägger elevernas upplevelse av trygghet bland annat genom trygghetsvandringar och enkätundersökningar. Eleverna görs också delaktiga i kartläggningen genom samtal i klassråd, elevråd, och enskilda samtal som exempelvis utvecklingssamtalen. Utifrån kartläggningen har vissa riskområden identifierats och åtgärder vidtagits. Exempelvis har skolan vidtagit åtgärder kring rasterna där det nu bland annat är fler pedagoger ute på rasterna som kan hjälpa elever att lösa konflikter eller agerar när de upptäcker bråk eller olämpliga ord. Men skolan har även organiserat så att eleverna får vara med och organisera roliga rastaktiviteter. Vidare har skolan organiserat rutiner för övergångar mellan raster och lektioner där lärare slussar elever i övergångarna genom att de står i korridoren och hjälper eleverna att komma ut och sedan ta emot dem när de kommer in. Skolan har också arbetat aktivt och medvetet med språkbruket och har en regel om nolltolerans mot svordomar, skällsord och nedvärderande ord. Elevhälsan har tillsammans med arbetslagen diskuterat maktspråk, maktlekar, dolda kränkningar och gruppträck utifrån litteraturstudier och

har tagit fram övningar som lärarna genomför med eleverna. I utvärderingar kan rektorn se att åtgärderna har gett god effekt och lärare säger att de nu upplever färre konflikter. Elever säger i intervju att de upplever att de alltid får hjälp om de behöver. Skolans trygghetsarbete avspeglas också i de goda trygghetsresultat som skolan har. Av granskningen framkommer vidare skolan även har ett gott främjande trygghetsarbete. Varje läsårsstart börjar med en vecka för att skapa goda relationer. Vidare framkommer att skolan kontinuerligt arbetar med ett värdegrundsarbete som de kallar KRAMA. Eleverna beskriver KRAMA i intervju som att de där pratar om respekt, kamratskap, mod och arbetsro under lektionstid.

Skolan arbetar samlat för att skapa och upprätthålla studiero på lektionerna

Granskningen visar att det på skolan finns en samsyn kring hur studiero skapas och upprätthålls. Det finns en medvetenhet i arbete som innefattar både förebyggande och åtgärdande insatser. Av granskningen framkommer att det finns klassrumsregler som eleverna varit delaktiga i att ta fram. Vidare framkommer i elevintervjuer att eleverna upplever att lärarna både reagerar och agerar om det blir stökigt på lektioner. Lärarna har olika strategier för att påminna eleverna om studieron under lektionerna bland annat har de olika "tysthetstecken" eller ramsor samt att lärarna pratar med eleverna om begreppet studiero och vad det konkret kan vara. Lärarna beskriver i intervju att lektionsstrukturen hjälper till att skapa studiero. Detta blir även tydligt vid Skolinspektionens observationer där utredarna ser att lärarna har en tydlig ledarroll i klassrummet som signalerar lugn och trygghet och lämnar lite utrymme för osäkerhet kring arbetssätt och förhållningssätt. Vid alla observerade lektioner uppfattar utredarna att studieron är mycket god. Personalen har också diskuterat hur klassrumsmiljön ska se ut för att gynna studiero och lärarna delar upp klasserna i mindre grupper när de arbetar vilket bidrar till god studiero. Till varje klassrum finns även ett mindre arbetsrum dit elever kan gå om de behöver få arbeta enskilt.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Sammanfattande motivering

Skolinspektionens bedömning är att rektorn ger lärarna goda förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen. Rektorn följer även upp och granskar lärarnas bedömningar för att på ett sådant sätt identifiera eventuella behov av åtgärder som behövs för att öka likvärdigheten i bedömningarna.

Motivering

Rektorn skapar goda förutsättningar för kvalitetssäkring av omdömen

Granskningen visar att rektorn säkerställer likvärdighet i lärarnas bedömningar genom att möjliggöra för lärarna att arbeta med sambedömning. Rektor har avsatt tid för när lärarna ska arbeta med sambedömningar både inom skolan men även med en annan skola. I intervjuer med lärare framkommer att lärarna sambedömer nationella prov (när sådana genomförs), att de använder Skolverkets bedömningsstöd samt att de använder matriser för att säkerställa likvärdiga bedömningar. Vidare framkommer att lärarna får stöd i sitt arbete med bedömningar både från rektorn, försteläraren och specialläraren, bland annat går specialläraren igenom bedömningsstödet för årskurs 1 med lärarna och rektorn har genomgångar av matriserna från Skolverket med lärarna. Nya eller om det skulle finnas obehöriga lärare sambedömer med en behörig lärare och rektorn ordnar med en workshop för dem där rektor eller förstelärare går igenom bedömningar. I intervjuer med lärare framkommer att lärarna diskuterar i ämnesgrupperna hur eleverna ska få visa sina kunskaper på olika sätt och att lärarna i sina planeringar skriver in hur eleverna ska få visa sina kunskaper.

Rektorn genomför uppföljningar och analyser för att uppmärksamma avvikelser i bedömningar

Granskningen visar att rektorn analyserar avvikelser i lärarnas bedömningar i syfte att skapa likvärdighet i bedömningar. Av granskningen framkommer att rektorn har kartlagt lärarnas bedömningar och i sina analyser sett att det var mycket summativ bedömning som gjordes av lärarna men inte lika mycket formativ bedömning. Utifrån sin analys beslutade rektorn om kompetensutbildning för lärarna i formativ bedömning. Rektorn har sedan följt upp insatsen genom att genomföra klassrumsbesök och ge återkoppling till lärarna. En effekt av insatsen är att skolan numera arbetar ämnesinriktat vilket rektorn anser ger en större säkerhet för eleverna då det är fler lärare som ser samma elever vid bedömningar. Rektorn följer upp kunskapsresultat i alla ämnen samt resultat från screeningar och vid elevhälsomöten diskuteras vad som behövs för de enskilda eleverna och hur de ska utmanas för att nå

målen i de olika ämnena. Vid avvikelse i bedömningar har rektorn samtal om det med lärarna i medarbetarsamtal. I den skriftliga informationen som Skolinspektionen tagit del av framkommer att rektorn fortsatt ser ett behov av att arbeta för att utveckla bedömningar.

På Skolinspektionens vägnar

Mia Martini

Mia Martini
Beslutsfattare

Sofia Granberg
Föredragande

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även Anna Svenson medverkat.

Bilaga 1: Underlag

Vid granskningen inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer
- Tre gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektorn

Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal kriterier. Dessa kriterier beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Starbäcksskolan är en grundskola med årskurserna F-3. Huvudman för skolan är Surahammars kommun. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök 142 elever.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 23 februari 2022 och den 24 februari 2022. Digital intervju genomfördes den 25 februari 2022. Besöket och intervjuerna genomfördes av Sofia Granberg och Anna Svenson.